

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **geografia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Łódzki**

Data przeprowadzenia wizytacji: **01-02.02.2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	27
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	31
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	32
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	34
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Mariusz Rzętała, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Sylwia Kulczyk, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Macias, ekspert PKA
3. Marek Tenczyński, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Tomasz Białołbrowski, ekspert PKA ds. studenckich
5. Wojciech Kiełbasiński, sekretarz ZO PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku geografia prowadzonym w Uniwersytecie Łódzkim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 519/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 lipca 2020 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2020/2021.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku studiów. Zgodnie z Uchwałą Nr 51/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona za pośrednictwem środków komunikacji na odległość zgodnie z obowiązującą procedurą. Rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału w celu omówienia szczegółów wizytacji. Zespół oceniający PKA odbył wszystkie spotkania zgodnie z harmonogramem wizytacji. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzono także wizytację bazy dydaktycznej i socjalnej. Podczas spotkania podsumowującego pracę zespołu oceniającego dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia oraz sformułowano uwagi, o których poinformowano władze Uczelni oraz Wydziału na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o Ziemi i środowisku – 51% geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	VI semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 h, 4 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	89	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1959	1227
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	99	72
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	160	160
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	54

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	geografia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	nauki o Ziemi i środowisku – 51% geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	IV semestry, 120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	geoekologia z ekofizjografią, klimatologia i ochrona atmosfery, monitoring i kształtowanie środowiska, geografia społeczna i rozwoju regionalnego, geografia polityczna, historyczna i studiów regionalnych, geografia urbanistyczna	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	45	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	885	531
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	64	39
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	81	81
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	114	114

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku geografia wpisują się w misję i strategię Uniwersytetu Łódzkiego, w tym politykę jakości. Podstawą rozwoju Wydział Nauk Geograficznych (WNG) jest jedność nauki i dydaktyki. Przejawia się to poprzez podejmowaną przez pracowników WNG zróżnicowaną problematykę badawczą, która przekłada się również na ofertę dydaktyczną. Misja i koncepcja kształcenia UŁ i WNG uwzględnia kształcenie przyszłych pokoleń w oparciu o kadre posiadającą wysokie kwalifikacje, która prowadzi innowacyjne badania naukowe, dobrze przygotowane programy studiów oraz odpowiadającą im infrastrukturę. Świadczy też o tym istnienie tzw. "łódzkiej szkoły geograficznej" w niektórych subdyscyplinach geograficznych (m.in. geografii osadnictwa). Wydział Nauk Geograficznych odpowiada za nadzór oraz organizację kształcenia na ocenianym kierunku studiów, zapewniając również wewnętrzny system jakości kształcenia.

Koncepcja i cele kształcenia oraz efekty uczenia się na obu stopniach studiów mieszczą się w obu dyscyplinach, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Oddają też interdyscyplinarne oblicze geografii oraz realizują postulat Strategii WNG „jedność w różnorodności”. Świadczy też o tym przypisanie efektów uczenia się: do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina nauki o Ziemi i środowisku oraz do dziedziny nauk społecznych, dyscyplina geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dyscypliną wiodącą są nauki o Ziemi i środowisku. Jest to zgodne z aktualną klasyfikacją dziedzin i dyscyplin naukowych w Polsce.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany i opierają się na wiedzy, doświadczeniu oraz praktyce pracowników WNG UŁ. Są one ściśle związane z prowadzoną na WNG działalnością naukową w zakresie nauk o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. W związku z tym zajęcia realizowane na kierunku geografia są powiązane z właściwymi dyscyplinami naukowymi. Wpisuje się to w interdyscyplinarny charakter geografii. Należy też zaznaczyć, iż koncepcja studiów II stopnia na kierunku geografia opiera się na zróżnicowaniu problematyki badawczej prowadzonej przez pracowników WNG, co pozwoliło na propozycję 6 specjalności, po 3 z każdej dyscypliny naukowej, które składają się na geografię.

Koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi. Są także zorientowane na potrzeby rynku pracy, co wynika z analizy otoczenia społeczno-gospodarczego i jego przemian, prowadzonych przez WNG. Świadczy też o tym dobór przedmiotów umożliwiających rozwój pożądaných umiejętności i kompetencji na rynku pracy (w tym szczególnie *technologie geoinformacyjne*). Systematycznie dokonywane są analizy stopnia dostosowania kierunku geografia do zmieniającej się sytuacji zewnętrznej, prowadzone przez Radę Programową oraz WKdsJK, jak również wywiady z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

i na tej podstawie proponowane są korekty. Spotkania Rady Pracodawców i Biznesu odbyły się trzykrotnie w latach 2013-2015. Po tym okresie brak jest takich spotkań, co może tłumaczyć brak korekt programu studiów na kierunku geografia w ostatnich latach. Rekomenduje się wzmocnienie współpracy WNG w ramach ocenianego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a także okresowe poddawanie ocenie programu studiów na kierunku geografia przez przedstawicieli tego otoczenia zewnętrznego.

Na studiach I stopnia po wprowadzeniu nowego standardu z Rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450), zrezygnowano z modułu nauczycielskiego. Powodem były problemy organizacyjne i uwarunkowania związane z funkcjonowaniem WNG po wprowadzeniu zmian w standardach kształcenia nauczycieli geografii. Rekomenduje się ponowne wprowadzenie modułu nauczycielskiego w nowym standardzie kształcenia nauczycieli na studiach I stopnia na kierunku geografia.

Efekty uczenia się dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Efekty te odnoszą się do specyfiki obu dyscyplin naukowych, które składają się na kierunek geografia. Uwzględniają one wiedzę, umiejętności i kompetencje. Efekty uczenia się są zgodne z właściwym poziomem (tj. 6 i 7) Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się są specyficzne dla obu stopni oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy kierunku geografia. Dokonany przegląd zajęć i efektów uczenia się utwierdza, że są one specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w obu dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowana jest geografia. Są one też odpowiednio szczegółowe oraz zgodne z zakresem prowadzonej działalności naukowej uczelni w dyscyplinach nauki o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Wskazują też na interdyscyplinarny charakter geografii. Są one realistyczne i sformułowane w sposób zrozumiały oraz uwzględniają kompetencje badawcze oraz komunikowanie się w języku obcym. Rozwijają też kompetencje niezbędne w działalności naukowej, a także społecznej. Efekty uczenia dla obu stopni studiów są możliwe do osiągnięcia, pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Są także sformułowane w sposób zrozumiały i klarowny. Nie są też trywialne.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia, cele kształcenia oraz efekty uczenia się wpisują się w misję i strategię uczelni oraz są spójne z profilem badawczym WNG. Mieszczą się też w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Są one związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek geografia jest przyporządkowany i zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi. Są one też zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Efekty uczenia odpowiadają właściwym poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji, są realistyczne i umożliwiają ich osiągnięcie. Pozwalają też na ich weryfikację. Umożliwiają też zdobycie kompetencji niezbędnych do pracy badawczej oraz uwzględniają komunikowanie się w języku obcym. Są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały. Pozwalają też na ich weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Realizowane na kierunku geografia treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, a także z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Są kompleksowe oraz specyficzne dla zajęć wchodzących w skład programu studiów. Odpowiadają też obecnie stosowanej metodyce badań. Są też zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w obu dyscyplinach przynależnych do geografii, powiązane z dorobkiem naukowym oraz z doświadczeniem naukowym pracowników WNG. Treści programowe są kompleksowe, specyficzne, właściwe oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy dla kierunku geografia. Odpowiadają też określonym dla tego kierunku efektom uczenia się oraz zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Nakład pracy studenta oszacowano uwzględniając tzw. godziny kontaktowe i jego pracę własną. Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem wynosi 99 pkt na studiach I stopnia i 64 pkt na studiach II stopnia. W obu przypadkach liczba ta przekracza 50% ogólnej liczby ECTS i jest zgodna z wymaganiami. Nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się jest poprawnie oszacowany. Zapewnia też osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Również liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów, łącznie oraz dla poszczególnych zajęć, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Sekwencja zajęć oraz dobór ich form gwarantują osiągnięcie efektów uczenia się.

Na studiach I stopnia na I roku dominują zajęcia, których realizacja pozwala studentom opanować wiedzę w stopniu zaawansowanym w zakresie dyscyplin podstawowych (wiodących) dla kierunku geografia tj. nauk o Ziemi i środowisku oraz geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej. Pojawiają się też pierwsze zajęcia szczegółowe (*geologia, geomorfologia, meteorologia i klimatologia, geografia społeczna*). Na II roku treści kształcenia rozwijają szczegółową wiedzę z zakresu kolejnych subdyscyplin geografii, w tym szczególnie z zakresu technologii GIS. Pojawiają się też pierwsze zajęcia syntetyzujące wiedzę z poszczególnych działów geografii (tj. *geografia regionalna Polski*). Na III roku studenci nie tylko kontynuują zajęcia syntetyzujące, ale mogą też rozwijać indywidualne zainteresowania. Sekwencja zajęć, a także dobór ich form oraz proporcje liczby godzin zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na I stopniu studiów seminarium licencjackie jest przedmiotem do wyboru, przy założeniu obligatoryjności odbycia tego rodzaju zajęć

przez studentów. Wybór promotora oznacza wybór problematyki seminarium, ponieważ jest ona powiązana z kompetencjami promotora, a w ramach seminarium dochodzi do jeszcze dalszego zindywidualizowania tej problematyki poprzez temat pracy dyplomowej. Dzięki takim zabiegom zrealizowany jest postulat 30% zajęć do wyboru. Z kolei na II stopniu studiów seminarium magisterskie jest już przedmiotem obowiązkowym. Rekomenduje się więc albo przekształcenie tych zajęć jako obowiązkowe, a w to miejsce dodanie nowych zajęć do wyboru, albo przynajmniej zaznaczenie w programie studiów, iż wybór seminarium licencjackiego jest obligatoryjny

Treści programowe studiów są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy i metodyki w dyscyplinach: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Są również kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów. Zapewniają też uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Należy też zauważyć, iż treści programowe studiów II stopnia dają możliwość wyboru 6 modułów specjalnościowych. Pozwala to na pogłębienia wiedzy ogólnogeograficznej, szczegółowej, metodycznej oraz elementów przedsiębiorczości i innowacyjności oraz realizuje postulat indywidualizacji ścieżki kształcenia. Umożliwia również przygotowanie pracy magisterskiej w kierunku sprecyzowanych zainteresowań studenta. Oba poziomy studiów charakteryzuje zróżnicowana forma zajęć. Są to przede wszystkim ćwiczenia i konwersatoria oraz wykłady. Na studiach I stopnia na formy ćwiczeniowe przypada 56,7% ogółu zajęć. Formy poszczególnych zajęć umożliwiają realizację zakładanych efektów uczenia się.

Studia na obu stopniach obejmują zajęcia związane z prowadzoną na WNG działalnością naukową w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Odnoszą się one do obu dyscyplin składających się na kierunek geografia, tj. Nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Obejmują zajęcia poświęcone kształceniu znajomości co najmniej jednego języka obcego. Student może dowolnie wybrać język z oferty uniwersyteckiej. Program studiów na studiach I stopnia obejmuje 120 h zajęć z wybranego języka obcego (o wartości 4 pkt ECTS), kończących się egzaminem na poziomie B2. Program studiów II stopnia obejmuje tylko 15 h zajęć z języka obcego na poziomie B2+, za który student może uzyskać 1 pkt ECTS. Czas przeznaczony na zajęcia z zakresu języka obcego na studiach I stopnia odpowiada przyznanej liczbie punktów ECTS, która wynika z zarządzenia Rektora UŁ. Także na II stopniu przypisano właściwą liczbę studiów ECTS. W obu przypadkach uwzględniono liczbę punktów ECTS wynikającą z zajęć kontaktowych, nie uwzględniono natomiast pracy własnej studenta. Program studiów na obu stopniach kształcenia zawiera zajęcia z dziedziny nauk społecznych i nauk humanistycznych, co wynika z samej natury kierunku geografia. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, na studiach I stopnia jest równa 88 pkt ECTS (49%). A na studiach II stopnia 59 pkt ECTS (49%). Spełnia to określone pod tym względem formalne wymagania.

Na UŁ na kierunku geografia w systemie e-learningowym do czasu pandemii COVID-19 prowadzone były ogólnouniwersyteckie zajęcia z *ochrony własności intelektualnej z elementami BHP* oraz zajęcia fakultatywne *wstęp do cybergeografii* i *aplikacje mobilne w geografii*. Zajęcia odbywały się z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle UŁ. W związku z pojawieniem się zagrożenia epidemicznego od 11 marca 2020 r. wszystkie zajęcia odbywają się w systemie zdalnym z nielicznymi wyjątkami. Do czasu pandemii ich wymiar był zgodny z wymaganiami w tym zakresie. Obecnie, w okresie trwania pandemii, wszystkie zajęcia prowadzone są w sposób zdalny za pomocą platformy Moodle i MS Teams. UŁ zapewnia wszystkim pracownikom i studentom bezpłatny dostęp do usługi Microsoft Office 365, co umożliwia pracę i naukę zdalną. W skład tej usługi społeczność akademicka

ma dostęp do: pełnego pakietu Office (w tym: Word, Excel, PowerPoint), wirtualnego dysku o pojemności 2TB dla każdego użytkownika oraz wspomnianego wyżej programu MS Teams.

Metody kształcenia na kierunku geografia są różnorodne i obejmują standardowy zestaw, tj. wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne czy zajęcia terenowe oraz praktyki zawodowe. Są one, szczególnie różne ćwiczenia terenowe, specyficzne dla kierunku geografia. Zapewniają one osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Środki i narzędzia dydaktyczne są właściwie dobrane i uwzględniają najnowsze osiągnięcia w tym zakresie. Wspomagają osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz uwzględniają również praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności zdobytej na zajęciach w salach. Stymulują też studentów do pracy samodzielnej poprzez pogłębianie wiedzy przekazywanej na zajęciach oraz umożliwiają im pełnienie aktywnej roli w procesie uczenia się.

Zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną na WNG UŁ umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej. Odpowiednio skonstruowany program studiów oraz dobrane zajęcia pozwalają na uzyskanie przez studentów niezbędnej wiedzy i kompetencji w tym zakresie. Potwierdza to udział studentów w realizacji projektów badawczych, konferencjach i publikacjach naukowych.

Stosowane metody, w tym wzajemna komunikacja w grupie językowej, pozwala i sprzyja uzyskaniu kompetencji językowych na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ w przypadku studiów II stopnia.

W związku z sytuacją związaną z pandemią COVID-19 wszystkie zajęcia odbywają się w sposób zdalny. Studenci z tego powodu nie mogą pracować w laboratoriach, czy też uczestniczyć w zajęciach terenowych oraz prowadzić badań terenowych. Na WNG jest to rekompensowane poprzez zastosowanie form zastępczych, np. w postaci filmów kręconych przez pracowników prowadzących zajęcia. Pozwala to w chociaż w pewnym stopniu zrekompensować brak zajęć w salach.

Na WNG UŁ indywidualizacja procesu kształcenia umożliwia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów. Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych oraz indywidualnych. Są one również dostosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Program studiów na kierunku geografia studia I stopnia daje możliwość odbycia przez studentów praktyki zawodowej. Praktyki zawodowe realizowane są w wymiarze 120 h, za co student może uzyskać 4 pkt ECTS. Odpowiada to 3 tygodniom pracy odbywanym w pełnowymiarowym wymiarze po 8 godzin dziennie. Można je zaliczyć w ostatnim, 6 semestrze studiów. Wymiar godzinowy praktyk i ich umiejscowienie w planie studiów są właściwe i pozwalają na weryfikację wiedzy i umiejętności studenta zdobytych podczas studiów. Praktyki zawodowe, które wprowadzono w 2012 roku, mogą być odbywane w trybie indywidualnym. Praktykami zawodowymi zajmuje się powołany przez dziekana WNG opiekun praktyk. Posiadane przez niego kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Dokonuje on oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena ta ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych są spójne i korespondują z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe dla praktyk zawodowych, ich wymiar i liczba punktów ECTS uzyskanych za nie oraz dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów

uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych oraz sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Na WNG UŁ do form weryfikacji bieżącej pracy własnej studenta zalicza się: napisanie przez niego sprawozdania z przebiegu praktyk i samoocena, monitorowanie działań studenta prowadzone przez opiekuna praktyk oraz analiza dokumentacji praktyki. Opiekun praktyk zawodowych może kontrolować przebieg praktyki zawodowej w miejscu ich odbywania, może w czasie ich trwania kontaktować się telefonicznie z pracodawcami w celu sprawdzenia zakresu wykonywanych prac przez studenta. Przed ostatecznym zaliczeniem praktyk zawodowych, opiekun kierunkowy przeprowadza rozmowę ze studentem na temat zakresu i oceny praktyk w konkretnej firmie. Miejsca odbywania praktyk korespondują z treściami kształcenia, w większości przypadków odpowiadają specyfice kierunku i są powiązane z dyscyplinami, do których przypisany jest kierunek geografia. Są to przede wszystkim instytucje zajmujące się zbieraniem, przetwarzaniem i opracowywaniem danych geograficznych lub urzędach administracji państwowej i samorządowej różnych szczebli w wydziałach zajmujących się środowiskiem przyrodniczym. Wątpliwości natomiast budzą praktyki zawodowe odbywane w "biznesach rodzinnych i biurach podróży". Te ostatnie są bardziej odpowiednie dla studentów turystyki i rekreacji niż studentów geografii. W tym przypadku rekomenduje się wprowadzenie bardziej klarownych wymagań dotyczących wyboru podmiotów, w których studenci geografii mogą odbywać praktyki zawodowe. Na zakończenie praktyki przeprowadzana jest ankieta ewaluacyjna sprawdzająca jej efekty. Wielu studentów samodzielnie proponuje instytucję lub firmę, w której chcieliby odbyć praktyki zawodowe. W takim przypadku sprawdzany jest zakres prac w ramach praktyki oraz czy działalność firmy pokrywa się z efektami uczenia się studiów na kierunku geografia. Ocenę realizacji efektów uczenia dokonuje się już po odbyciu praktyk i jest przeprowadzana w oparciu o zapisy w kartach tygodniowych w dziennikach praktyk zawodowych. Ma ona charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o jasne i formalnie przyjęte zasady. Na stronie internetowej WNG opublikowany jest regulamin praktyk zawodowych na kierunku geografia, który obejmuje również zasady odbywania praktyk przez studentów. Podany jest tam także stopień naukowy, imię i nazwisko osoby, która odpowiada za organizację i nadzór nad praktykami zawodowymi na kierunku geografia. Określono tam zadania i zakres odpowiedzialności oraz kryteria, które muszą spełniać placówki przyjmujące studentów na praktyki zawodowe. Wskazano tam także reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych podczas praktyki zawodowej. Mimo, iż nie podano tam natomiast zasad przeprowadzania hospitacji praktyk w miejscu ich odbywania, to, jak już wcześniej wspomniano, opiekun może kontrolować studenta odbywającego praktykę zawodową w miejscu jej przeprowadzania. Po odbyciu praktyki student może przekazać swoją opinię na temat praktyki zawodowej, choć jest ona nieobowiązkowa. Może być ona wykorzystana w procesie doskonalenia praktyk zawodowych.

W przypadku kierunku geografia na UŁ zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku, od godz. 8.00 do godz. 17.45. Analiza harmonogramu zajęć pozwala na wyciągnięcie wniosku, że rozplanowanie umożliwia efektywną naukę i dobre wykorzystanie czasu przeznaczony na udział w zajęciach. Daje też możliwość samodzielnego uczenia się przez studentów. Pozwala również na weryfikację wszystkich efektów uczenia się. Dostarcza też studentom informację zwrotną o uzyskanych efektach.

Plan zajęć na kierunku geografia jest też zgodny z zasadami higieny pracy. Pozwala on na efektywne wykorzystywanie czasu przez studentów oraz prowadzących zajęcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów na kierunku geografia jest spójny, różnorodny i oddaje interdyscyplinarność geografii. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz odzwierciedlają aktualny stan wiedzy oraz pokrywają się z prowadzoną działalnością naukową WNG. Program pozwala na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, a także potrzebnych do prowadzenia badań naukowych. Formy zajęć uwzględniają specyfikę zajęć i są dostosowane do efektów uczenia się. Uzyskana wiedza i umiejętności są następnie weryfikowane na ćwiczeniach terenowych, bez których nie jest możliwe właściwe wykształcenie geografa.

Plan studiów daje możliwość wyboru nawet ponad 30% punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. W przypadku studiów II stopnia moduł specjalnościowy jest wyborem, co daje w efekcie 53,3% zajęć mierzonych punktami ECTS do wyboru. W przypadku obu stopni studiów pozwalają one studentom na indywidualne i elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Na studiach I stopnia student uczestniczy w szeregu różnego rodzaju ćwiczeniach terenowych, weryfikujących zdobytą wiedzę podczas zajęć w salach. Rozwijają one zarówno wiedzę i umiejętności metodyczne, jak również wiedzę o charakterze regionalnym. Wyróżnia to geografię spośród innych dyscyplin i jest wręcz niezbędnym elementem kształcenia na kierunku geografia.

Metody kształcenia uwzględniają nowoczesne narzędzia i sposoby komunikacji. Z kolei praktyki zawodowe umożliwiają studentom zdobycie doświadczenia na rynku pracy oraz praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwia prawidłową realizację praktyk zawodowych. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu dydaktycznego. Umożliwiają też osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Czas trwania studiów, liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, sekwencja zajęć, nakład pracy konieczny do ukończenia studiów oraz niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Umożliwia też dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Całość procesu dydaktycznego umożliwia realizację efektów uczenia się i zapewnia ich weryfikację. Jest też zgodny z higieną pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na I i II rok studiów są przyjmowane uchwałą Senatu UŁ na rok przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy przyjęcie. Tryb rekrutacji na studia reguluje regulamin postępowania rekrutacyjnego. W procesie rekrutacji wykorzystywana jest Internetowa Rejestracja Kandydatów UŁ, która w prosty i wygodny sposób pozwala wybrać kierunek studiów, wypełnić niezbędne dane oraz sprawdzić aktualny status postępowania. Generalnie przyjęcie na studia I stopnia odbywa się na podstawie ocen uzyskanych na świadectwie maturalnym z zastosowaniem odpowiednich przeliczników. Na UŁ w procesie rekrutacyjnym oceny z przedmiotów zaliczane są do 3 zhierarchizowanych kategorii. Najwięcej punktów jest za kategorię 1, najmniej za 3. W przypadku kierunku geografia w pierwszej kategorii jest tylko ocena z geografii, w 2 kategorii jest jeden przedmiot z sześciu do wyboru (język polski, język obcy, matematyka, informatyka, historia, WOS, biologia), a w 3 kategorii dwa kolejne z w/w sześciu. W sumie za kategorię 1 kandydat może maksymalnie uzyskać 400 pkt, za 2 kategorię 2 – 300 pkt i za kategorię 3 – 200 pkt. Natomiast rekrutacja na studia II stopnia przebiega w oparciu o zgłoszenia absolwentów studiów I i II stopnia oraz jednolitych magisterskich wszystkich kierunków studiów. Należy stwierdzić, że warunki rekrutacji na studia I stopnia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór odpowiednich kandydatów posiadających odpowiednią wiedzę i umiejętności na poziomie zapewniającym osiągnięcie efektów uczenia się. Wynika to m.in. z tego, iż w procesie rekrutacyjnym na studia I stopnia największe znaczenie ma ocena z geografii. Zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku geografia. Z kolei warunki rekrutacji na studia II stopnia nie spełniają warunku doboru odpowiednich kandydatów, bo przyjmowani są wszyscy, którzy się zgłoszą. Rekomenduje się zatem wprowadzenie systemu rekrutacji na studia II stopnia umożliwiającego odpowiedni dobór kandydatów.

Na WNG UŁ brakuje określenia warunków i nie ma procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Potrzebą takiej regulacji określa Uchwała Nr 507 Senatu UŁ z czerwca 2015 r. która mówi o wydziałowych systemach PEUS. Wynika to z tego, iż do tej pory nie wpłynął żaden tego typu wniosek związany z kierunkiem geografia. W związku z tym rekomenduje się wprowadzenie na WNG procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Natomiast warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, zostały określone w Regulaminie Studiów na UŁ przyjętym Uchwałą Nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 639 Senatu UŁ z dnia 9 grudnia 2019 r. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się w programie studiów kierunku geografia. Efektem uczenia się uzyskanym w innych uczelniach Dziekan lub wskazany przez niego koordynator nadaje punkty ECTS odpowiadające punktom przypisanym do efektów uczenia się na WNG UŁ. W przypadku programu Erasmus lub innego programu mobilnościowego Dziekan uznaje punkty ECTS zdobyte przez studenta w uczelni krajowej

lub zagranicznej. Przygotowanie decyzji jest w kompetencjach Wydziałowego Koordynatora ds. Programów Mobilnościowych. Wszystkie takie punkty ECTS uzyskane przez studenta są uznawane i rozliczane na WNG w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na kierunku geografia.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne i specyficzne dla kierunku geografia oraz zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Uwzględniają też progres kompetencji między poziomami studiów. Zasady realizacji pracy dyplomowej obejmują przygotowanie pracy pisemnej. Na studiach I stopnia praca licencjacka powinna mieć temat dotyczący wąskiego zakresu badawczego, zawierać wyniki samodzielnych badań lub analiz autorskich oraz podstawową literaturę przedmiotu. Zalecane są takie formy, jak: praca opisowa, monografia, projekt użytkowy oraz dopuszcza się studium literaturowe. Z kolei praca magisterska powinna mieć charakter problemowy, zawierać część empiryczną prezentującą wyniki badań i analiz własnych autora oraz aktualną szeroką literaturę problemową, w tym obcojęzyczną. Dla prac magisterskich zaleca się takie formy, jak: praca empiryczna (problemowo-badawcza) oraz projekt badawczy lub badawczo-użytkowy. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest, na prośbę studenta, napisanie pracy dyplomowej w języku obcym. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne oraz zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych dla całego toku studiów.

Weryfikacja postępów studentów w osiąganiu efektów uczenia się realizowana jest w trybie semestralnym. Bierze się wtedy pod uwagę zaliczenie wszystkich zajęć przewidzianych programem studiów. Szczegółowe kryteria zaliczenia każdego przedmiotu są podane w sylabusach, a metody weryfikacji efektów uczenia się są właściwe i skuteczne. Ocena postępów studenta i osiągania przez niego założonych efektów uczenia się prowadzona jest w ramach wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów poprzez ich zaliczanie. Do oceny efektów uczenia się wykorzystywane są różnorodne narzędzia. Obejmują one różne formy wypowiedzi ustnej i pisemnej studentów, a także monitorowanie postępu ich pracy oraz sposoby realizacji zadań. Umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zapewniają one też bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji, a także wiarygodność i porównywalność ocen. Określają też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz postępów w nauce. Studenci mają prawo wglądu do swoich prac etapowych i egzaminacyjnych. Mają oni zapewniony dostęp do informacji zwrotnej na temat swojej pracy etapowej lub egzaminacyjnych. Mogą uzyskać informację o przyczynach, które wpłynęły na uzyskaną ocenę.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się polega na systematycznej ocenie różnych prac etapowych, w tym ćwiczeń, projektów, zadań wykonywanych w domu, czy też kolokwiiów częściowych. Informacja o wynikach podawana jest na bieżąco studentom przez osoby prowadzące zajęcia. Ci ostatni mają obowiązek przekazania szczegółowych informacji o formie kontroli efektów uczenia się i metodach oceny na pierwszych zajęciach ze studentami. W obecnym okresie pandemii bieżąca kontrola realizowana jest podobnie jak w przypadku zajęć kontaktowych. W przypadku kolokwiiów, projektów i innych prac realizowanych na platformie Moodle studenci mogą od razu zapoznać się z wynikiem.

Regulamin Studiów w UŁ określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Wiadomość o zakwestionowaniu wyników zwykle przekazywana jest do prodziekana ds. studenckich. Wówczas przeprowadza on niezależne rozmowy z obydwoma stronami konfliktu, które mają za zadanie wyjaśnić przyczynę oraz znaleźć sprawiedliwe rozwiązanie, satysfakcjonujące obie strony.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną ich weryfikację i ocenę. Umożliwiają również sprawdzenie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej (np. poprzez realizację prac projektowych, w tym projektów grupowych, przygotowywanie prac z elementami badawczymi) oraz ocenę opanowania języka obcego na wymaganym poziomie poprzez końcowe egzaminy językowe na obu stopniach studiów.

Dowodami na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są wyniki prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów, prac dyplomowych oraz dzienniki praktyk. Na WNG większość egzaminów odbywa się w sposób pisemny. Daje to możliwość studentom wglądu do prac, ewentualnego przedyskutowania wątpliwości, zmniejszenia subiektywizmu oceny, wyrównania szans oraz pozwala porównać wyniki wszystkich uczestników egzaminu. Ważnym elementem dokumentacji, pozwalającym na weryfikację efektów uczenia się, są dzienniki praktyk zawodowych, jak również napisanie sprawozdania z przebiegu praktyk i samoocena. Są one poddawane analizie przez opiekuna praktyk zawodowych. Rodzaj, forma oraz tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do studiów i efektów uczenia się obu dyscyplin, do których kierunku jest przypisany. Tym niemniej w ocenie prac etapowych występują jednostkowe przypadki jednostronnego rozkładu ocen z dominacją ocen wysokich lub niskich, co może świadczyć odpowiednio o wymaganiach nie odpowiadających właściwemu poziomowi PRK lub zbyt niskim wymiarze czasu przeznaczonym na osiąganie efektów uczenia się. Również jakość prac dyplomowych jest zróżnicowana. Niektóre wyróżniają się oryginalnością podjętego tematu i zaangażowaniem dyplomanta w jego realizację, inne zdradzają brak umiejętności analitycznych dyplomanta, bądź też bazowały na ubogich merytorycznie źródłach lub niewielkiej ich liczbie, co może wskazywać na brak wystarczającej opieki ze strony opiekuna pracy, stąd rekomenduje się wypracowanie mechanizmów pozwalających na monitorowanie jakości powstających prac dyplomowych, zasad ich oceny oraz procesu dyplomowania.

Efekty uczenia się są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku. Wyniki tych analiz wskazują na rosnącą pozycję absolwentów geografii na rynku oraz systematyczne uzyskiwane coraz wyższych zarobków. Świadczy to o słuszności przyjętej ścieżki edukacyjnej na kierunku geografia oraz możliwościach jej realizacji.

Elementem weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia jest autorstwo/współautorstwo publikacji naukowych w obu dyscyplinach, do których kierunku geografia jest przypisany. W latach 2013-2019 ukazało się 31 takich prac, z tego studenci byli współautorami 20 bądź autorami 11 publikacji naukowych. Ukazały się one głównie w polskojęzycznych czasopismach, monografiach naukowych, materiałach pokonferencyjnych czy gazetach. W języku angielskim ukazało się 6 publikacji z udziałem studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszelkie procedury związane z procesem rekrutacji na studia są przejrzyste, bezstronne, zapewniają równe szanse a na I stopniu umożliwiają też selektywny dobór kandydatów. Z powodu małej liczby kandydatów na studia II stopnia nie jest natomiast zachowany standard selektywnego doboru kandydatów i przyjmowani są w zasadzie wszyscy, którzy się zgłoszą. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów wynikają z zasad przyjętych na UŁ. Nie ma natomiast opracowanych takich procedur na WNG. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się. Umożliwiają też adaptację do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Są bezstronne, rzetelne przejrzyste oraz bezstronne. Zapewniają otrzymywanie przez studentów informacji zwrotnej dotyczącej osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz w procesie dyplomowania. Studenci wiedzą, do kogo powinni zwrócić się w sytuacjach konfliktowych. Sytuacje konfliktowe rozwiązywane są z korzyścią dla jakości kształcenia na kierunku geografia.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia tych efektów. Umożliwiają też ocenę przygotowania do pracy badawczej i udziału w niej. Są też określone ogólne zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Studenci wiedzą, do kogo powinni zwrócić się w sytuacjach konfliktowych. Sytuacje konfliktowe rozwiązywane są z korzyścią dla jakości kształcenia na kierunku geografia. Osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się potwierdzają prace etapowe, egzaminacyjne czy dzienniki praktyk zawodowych. Z kolei na przygotowanie do pracy naukowej wskazują publikacje autorskie lub współautorskie studentów kierunku geografia.

Metody weryfikacji i oceny uwzględniają też sprawdzenie i ocenę języka obcego na poziomie minimum B2 na studiach I stopnia oraz B2+ na studiach II stopnia. Obecna sytuacja związana z pandemią wymusiła prowadzenie zajęć na odległość. WNG dobrze się do tego przygotował łącznie z weryfikacją osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z bieżącą kontrolą postępów w nauce.

Przegląd wybranych prac etapowych i dyplomowych wykazał osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Dowodem na to są wyniki monitoringu absolwentów ukazujących ich dobrą pozycję na rynku pracy oraz wyższe niż w stosunku do absolwentów innych kierunków wynagrodzenie w pierwszych latach pracy.

Prace etapowe, egzaminacyjne, projektowe, ich formy oraz stosowana metodyka dostosowane są do wymagań poszczególnych poziomów studiów oraz efektów uczenia się właściwych dla kierunku geografia.

Dobrym wskaźnikiem osiągnięta przez studentów zamierzonych efektów uczenia jest ich zaangażowanie w badania naukowe prowadzone na WNG, w realizację grantów studenckich (również na studiach I stopnia), udział w konferencjach naukowych czy współautorstwo lub autorstwo publikacji naukowych w obydwu dyscyplinach, do których przypisany jest kierunek.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku geografia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz reprezentują dyscypliny naukowe: nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, w proporcjach zgodnych z przypisanymi ocenianemu kierunkowi. Nauczyciele akademicy, zarówno z grupy pracowników badawczo-dydaktycznych, jak i dydaktycznych, są aktywni naukowo, realizują liczne granty badawcze (przede wszystkim projekty NCN, ale również międzynarodowe, np. HORYZONT 2020). W latach 2017-2020 opublikowali kilkanaście prac w prestiżowych (140 i więcej punktów wg listy MNiSW) czasopismach naukowych.

W odpowiedzi na malejącą liczbę studentów na UŁ ogranicza się do minimum zatrudnienia na stanowiskach dydaktycznych, promując łączenie pracy badawczej i dydaktycznej. W ostatnich latach miały miejsce pojedyncze przypadki zakończenia stosunku pracy osób, które nie spełniały zakładanych kryteriów pracy naukowej i nie wykazywały chęci zmiany tego stanu, nawet, jeśli ich działalność dydaktyczna była oceniana wysoko.

Liczebność kadry i struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich na kierunku geografia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Zajęcia prowadzi 6 profesorów tytularnych, 25 doktorów habilitowanych, 25 doktorów oraz 2 magistrów. Na jedną osobę kadry przypada mniej niż 3 studentów (jest to możliwe, bo nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia jednocześnie na kilku kierunkach studiów prowadzonych przez WNG). Studenci mają zatem kontakt z dużą grupą pracowników o ugruntowanej pozycji naukowej, których dorobek jest zbieżny z charakterem i tematyką zajęć na omawianym kierunku.

Nauczyciele akademicy posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne. Nie tylko przedmioty ściśle geograficzne, ale również te podstawowe, zapoznające studentów z niezbędnymi dla geografa metodami, są obsadzone przez osoby, które są jednocześnie geografami i specjalistami w danej dziedzinie. Np. *podstaw statystyki* uczy klimatolog szeroko wykorzystujący metody statystyczne w swojej pracy badawczej. Różnorodność ta odpowiada merytorycznej poprawności obsady kursów; poszczególne zajęcia pokrywają się z kompetencjami prowadzących, którzy ucząc bazują na swoim

doświadczeniu badawczym. Jak pokazały hospitacje (np. zajęcia *centra miast*), przyjęte rozwiązanie sprzyja głębokiemu zaangażowaniu prowadzących i pozytywnie wpływa na zakres, jakość i sposób przekazywania wiedzy. Kilkanaście podręczników, których autorami są pracownicy WNG, wykorzystywanych jest na potrzeby zajęć na kierunku geografia np. Przewodnik do ćwiczeń z geologii na wielu kursach związanych z geologią na pierwszym (np. geologia, zagrożenia i katastrofy geologiczne) i drugim (np. elementy przyrody nieożywionej regionu łódzkiego) roku studiów.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Z pojedynczymi wyjątkami (osoba prowadzące wiele grup *pracowni magisterskiej*) pracownicy realizują na kierunku geografia jedynie część swojego pensum (od pojedynczych, piętnastogodzinnych zajęć, do kilku kursów obejmujących razem ok. 130 h). Taka struktura zajęć, nawet jeśli stanowi dla prowadzących wyzwanie organizacyjne, zapobiega wypaleniu zawodowemu, a jednocześnie umożliwia efektywne zarządzanie obciążeniem dydaktycznym poszczególnych pracowników. Obciążenie godzinowe pracowników, dla których WNG jest pierwszym miejscem pracy, jest zgodne z wymaganiami.

W związku z koniecznością pełnego przejścia na nauczanie zdalne, wiosną 2020 udostępniono nauczycielom szereg instruktaży i szkoleń, które pozwoliły na szybkie dostosowanie się do konieczności nauczania zdalnego. Wsparcie oferowane było zarówno z poziomu Uczelni, jak i w ramach Wydziału. Po zakończeniu semestru letniego pracownicy zobowiązani byli do złożenia szczegółowego sprawozdania o liczbie i formie przeprowadzonych zdalnie zajęć. Uwiarygodnieniem tych sprawozdań były zapisy w Moodle, aktywność w MS Teams oraz korespondencja ze studentami. Zajęcia prowadzone w trybie zdalnym są hospitowane. Zespół dziekański wyjaśnia każdą informację dotyczącą utrudnionego kontaktu z prowadzącym zajęcia albo nieterminowymi zajęciami. Nauczyciele sprawnie operują na platformie MS Teams, aktywnie wchodząc w interakcje ze słuchaczami i reagując na ich potrzeby w sposób równie efektywny, co w przypadku kontaktu bezpośredniego.

Dobór prowadzących zajęcia jest transparentny i zgodny z potrzebami. Poszczególne grupy zajęć prowadzonych na WNG są tradycyjnie przypisane jednostkom prowadzącym badania w danym zakresie, które proponują obsadę zajęć. Ostateczna decyzja należy jednak do władz dziekańskich, które interweniują przede wszystkim w przypadku negatywnych opinii na temat zajęć realizowanych przez konkretną osobę. O obsadzie nowych przedmiotów decyduje zespół dziekański w oparciu o wyniki konkursu na przygotowanie koncepcji kształcenia i sylabusu.

Prowadzący zajęcia są oceniani przez studentów oraz przez innych nauczycieli. Do oceny nauczycieli akademickich przez studentów wykorzystywana jest ankieta zamieszczana w USOS, standardowa dla całego UŁ. Skuteczną formą promowania wyróżniających się wykładowców jest plebiscyt na najlepszego nauczyciela organizowany przez dziekana WNG. Ocena pracowników przez innych nauczycieli dokonywana jest poprzez hospitacje. Przeprowadzane są one nieregularnie, zazwyczaj w celu kształtowania najmłodszych pracowników oraz w przypadku pojawienia się informacji o nieprawidłowościach w realizacji zajęć.

Wyniki okresowych przeglądów kadry, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane na potrzeby doskonalenia nauczycieli akademickich. W związku z negatywnymi wynikami ankiety w kolejnych dwóch latach, po rozmowach dziekana z ich bezpośrednimi

przełożonymi, dwóch pracowników, odsunięto od prowadzenia źle ocenionych przedmiotów. W efekcie prowadzonego corocznie rankingu pracownik prowadzący liczne grupy, aktywny w zakresie opracowywania nowych programów i propozycji przedmiotów, uczący po angielsku, efektywnie opiekujący się dyplomantami oraz popularyzujący geografię lub będący autorem podręczników akademickich może otrzymać dodatek finansowy.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację oraz sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi kadry. Polityka kadrowa prowadzona na WNG, w tym na kierunku geografia, jest transparentna. Zatrudnienie odbywa się na podstawie otwartego konkursu zgodnie z odpowiednimi wymaganiami dotyczącymi zarówno dorobku naukowego, jak i kompetencji dydaktycznych. Osobami kreującymi właściwą politykę kadrową w Uczelni są kierownicy jednostek organizacyjnych oraz dziekan. W związku z malejącą liczbą studentów przyjmowanie nowych pracowników odbywa się obecnie na znikomą skalę, co wyklucza zatrudnienie najzdolniejszych absolwentów. Dość duża grupa pracowników WNG osiągnie niebawem wiek emerytalny i dopiero wówczas możliwe będzie odmłodzenie kadry. Rekomenduje się wcześniejsze zaplanowanie i rozłożenie procesu wymiany kadry w czasie, tak, aby młodzi pracownicy mieli szansę terminować pod okiem mistrzów. Realizowana polityka kadrowa stwarza warunki pracy stymulujące i motywujące prowadzących zajęcia do dalszego kształcenia i samorozwoju. Nauczyciele akademicy mogą korzystać z szerokiej oferty szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne organizowanych przez Komisję ds. doskonalenia dydaktyki UŁ jak również firmy zewnętrzne (np. w zakresie wykorzystania narzędzi GIS).

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom. Pojawiające się konflikty na linii nauczyciel – studenci (najczęściej dotyczące zasad zaliczenia przedmiotu) oraz nauczyciel – nauczyciel (najczęściej dotyczące organizacji pracy w ramach wspólnie prowadzonego przedmiotu) rozwiązywane są na bieżąco przez władze dziekańskie. W ostatnich latach nie było przypadku, w którym rozwiązanie takiego konfliktu w ramach wydziału okazało się niemożliwe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku geografia posiada aktualny i udokumentowany dorobek w dyscyplinach nauki o Ziemi i środowisku oraz geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dorobek ten umożliwia prawidłową realizację zajęć i pozwala na nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów, jak również kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia umożliwiają ich prawidłową realizację. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich dla których UŁ jest podstawowym miejscem pracy jest zgodne z wymaganiami. Nauczyciele akademicy są

przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja tych zajęć jest na bieżąco kontrolowane przez władze dziekańskie.

Dobór kadry jest transparentny i adekwatnych do potrzeb, uwzględnia dorobek naukowy oraz doświadczenie dydaktyczne nauczycieli. Osoby prowadzące zajęcia są regularnie oceniane przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz, adekwatnie do potrzeb w tym zakresie, poddawane ocenie merytorycznej innych nauczycieli w ramach hospitacji. Przeprowadzane regularnie oceny okresowe nauczycieli akademickich obejmują ich aktywność naukową i dydaktyczną, uwzględniają również wyniki ocen studenckich oraz ewentualnych hospitacji. Wnioski z przeprowadzanych ocen studenckich i przeglądów kadry są wykorzystywane w procesie doskonalenia i rozwoju pracowników prowadzących zajęcia na kierunku geografia.

Realizowana polityka kadrowa pozwala na kształtowanie kadry zapewniającej prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich. Obejmuje ona zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie, uwzględnia też formy pomocy ewentualnym ofiarom. Kadra kierunku geografia jest stymulowana i motywowana do wszechstronnego doskonalenia

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura wykorzystywana na potrzeby kształcenia na kierunku geografia jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i adekwatna do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Budynki WNG, w których prowadzone jest kształcenie na kierunku geografia, zlokalizowane są w spójnym kompleksie obejmujących również ogród wypoczynkowy. Zajęcia prowadzone są w audytoriach, pracowniach komputerowych oraz specjalistycznych laboratoriach. Ich liczba i wyposażenie są zgodne z potrzebami realizacji programu studiów oraz umożliwiają właściwą realizację zajęć. Przy WNG działa także muzeum geologiczne. Pięć tysięcy zgromadzonych w nim eksponatów wykorzystywanych jest w dydaktyce, jak również udostępnianych na potrzeby realizacji prac dyplomowych.

Wszelka infrastruktura, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza są sprawne i nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć zdalnych. Liczba stanowisk w pracowniach komputerowych i laboratoriach odpowiada liczebności grup, zapewniając możliwość samodzielnej pracy studentów. Lokalizacja, wyposażenie i godziny otwarcia biblioteki umożliwiają komfortowe korzystanie z jej zasobów papierowych

i cyfrowych. Czytelnia z wolnym dostępem do półek (48 miejsc) oraz wypożyczalnia zlokalizowane na parterze i tym samym dostępne dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Czytelnia wyposażona jest w 10 komputerów z dostępem do Internetu. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna oraz zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. We wszystkich budynkach WNG studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej. Pomieszczenia dydaktyczne, w tym laboratoria są dostępne dla studentów poza godzinami zajęć, na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej, w ramach współpracy naukowej z pracownikami i dla działalności koła naukowego.

Do budynków Wydziału prowadzą specjalne podjazdy dla wózków, są zainstalowane poręcze i windy, toalety są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jedna z sal ma zainstalowany system wspomagania słuchu (pętlę indukcyjną).

Infrastruktura WNG umożliwia efektywne prowadzenie zajęć w trybie zdalnym. Studenci i pracownicy mają dostęp do oprogramowania umożliwiającego spotkanie w czasie rzeczywistym oraz wymianę materiałów. W roku 2020 wszystkie sale, w których zazwyczaj odbywają się zajęcia w trybie stacjonarnym zostały wyposażone w systemy multimedialne (kamera, mikrofon, głośniki) i umożliwiają przeprowadzenie zajęć nauczycielom, którzy z różnych względów nie mogą ich realizować z domu.

Studenci kierunku geografia mają dostęp do bogato wyposażonej biblioteki wydziałowej. Jej zbiory obejmują 22326 woluminów książek, 19951 woluminów czasopism oraz 32903 jednostek zbiorów kartograficznych. Zasoby te są zgodne z potrzebami omawianego kierunku, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz pozwalają studentom na prowadzenie własnych badań. Oprócz biblioteki wydziałowej, studenci mogą też korzystać z obszernej (2,5 mln woluminów) i nowoczesnej Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Zasoby biblioteczne obejmują tytuły zalecane w sylabusach, w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Dostępne elektronicznie bazy pełnotekstowe czasopism obejmują najważniejsze światowe z zakresu geografii i dyscyplin pokrewnych. Zasoby biblioteczne są dostępne dla osób z niepełnosprawnością ruchową, biblioteka nie dysponuje jednak specjalistycznym wyposażeniem zwiększającym dostępność zasobów dla osób niedowidzących. Skanery (w tym wielkoformatowe), wykupiony dostęp do licencji oprogramowania GIS oraz dostęp do szkoleń z zakresu nauczania zdalnego i narzędzi cyfrowych (zarówno wewnętrznych, jak i oferowanych np. przez dystrybutorów oprogramowania) ułatwiają przygotowanie i korzystanie z materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne laboratorium, środki i pomoce dydaktyczne podlegają comiesięcznym przeglądom. Przeglądy te obejmują ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności i aktualności zasobów. Regularnie oceniane jest też dostosowanie infrastruktury do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące wyposażenia i jego stanu. Konieczne naprawy dokonywane są na bieżąco przez dwóch pracowników gospodarczych Wydziału bądź też zgłaszane do koordynującego działania remontowo-naprawcze w uczelni Kanclerza UŁ.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są uwzględniane w procesie doskonalenia infrastruktury oraz zasobów badawczych i dydaktycznych. Na WNG prowadzone są regularne działania na rzecz poprawy infrastruktury - np. w roku akademickim

2020/21 wymienionych jest 150 komputerów i monitorów w pracowniach komputerowych oraz przeprowadzony zostanie remont jednej z auli. Prowadzące są też działania zmierzające do podniesienia komfortu studentów. Objęły one organizację różnego typu stref wypoczynku (pufy, hamaki, leżaki) oraz pomieszczenia klubowego Mapiarnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne i adekwatne do potrzeb prowadzenia działalności naukowej. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć na miejscu i zdalnie. Liczba, rozmiary i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Lokalizacja biblioteki oraz sposób jej urządzenia i udostępnienia użytkownikom zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Sposób udostępniania infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej jest zgodny z przepisami BHP. Studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej, a w celu wykonywania prac badawczych oraz innych aktywności związanych z życiem akademickim mają dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów i ich wyposażenia poza godzinami zajęć. Budynki, w których realizowane jest kształcenie na kierunku geografia, w tym biblioteka, część pomieszczeń dydaktycznych i zaplecze sanitarne, są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przede wszystkim w zakresie zniesienia barier dla osób z ograniczoną mobilnością. Nauczanie zdalne odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Zasoby biblioteczne, informacyjne i edukacyjne są aktualne i dostosowane tematycznie do potrzeb, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie bądź prowadzenie działalności naukowej oraz prawidłową realizację zajęć. Biblioteka dysponuje tytułami zalecanymi w sylabusach w liczbie egzemplarzy odpowiadającej potrzebom procesu nauczania i uczenia się oraz liczbie studentów. Zasoby biblioteczne obejmują zbiory tradycyjne oraz dostępne cyfrowo, w tym wszystkie zasadnicze bazy światowych zasobów informacji naukowej. Są one dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, przede wszystkim pod kątem zapewnienia dostępu do biblioteki dla osób z ograniczeniami mobilności. W przypadku zajęć zdalnych prowadzący zajęcia zapewniają studentom materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej.

Infrastruktura wykorzystywana na potrzeby kształcenia na kierunku geografia podlega okresowym przeglądom. Obejmują one ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności i aktualności zasobów dydaktycznych, naukowych, bibliotecznych oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń, w tym ich dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów oraz potrzeb osób z niepełnosprawnością. Osoby prowadzące zajęcia oraz studenci mają uczestniczą w procesie przeglądów infrastruktury. Stwierdzone usterki są na bieżąco usuwane, a zauważone braki, w tym te zgłoszone przez studentów, są brane pod uwagę przy planowaniu i realizowaniu inwestycji doskonalących infrastrukturę badawczą, biblioteczną i dydaktyczną.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym związana z konstruowaniem, realizacją i doskonaleniem programu studiów na kierunku geografia jest realizowana w sposób wielokierunkowy. Celem tej współpracy jest z jednej strony wypracowywanie takiej koncepcji kształcenia, w której kwalifikacje absolwenta odpowiadałyby bieżącym potrzebom rynku pracy, z drugiej zaś wypełnienie misji Uczelni i kierunku geografia spełniającej zadanie zaplecza naukowo-badawczego. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym polegają na kontaktach bezpośrednich, którymi zajmują się wyznaczeni pracownicy naukowci. Dziekan Wydziału jest uczestnikiem spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi kierunek geografia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją, celami kształcenia oraz zmieniającego się rynku pracy. Interesariusze zewnętrzni są przedstawicielami reprezentującymi między innymi takie podmioty gospodarcze i instytucje jak: Tom Tom Polska Sp. z o.o, Software Mill Polska, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Łodzi, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa UMŁ, Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi oraz Wydział Geoinformacji Departamentu Geodezji i Kartografii przy Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Współpraca WNG i kierunku geografia z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma duży wpływ na opracowane efekty uczenia oraz sposób ich realizacji, co znajduje wyraz w aktualizowanych treściach programowych i okresowej oceny programów studiów.

Rekomenduje się wzmocnienie i sformalizowanie współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez powołanie do życia organu o przykładowej nazwie "Rada Biznesu" w celu przyspieszenia decyzyjności wynikających z proponowanych zmian, w tym proponowanych nowych treści programowych.

WNG i kierunek geografia praktykuje kontakty z otoczeniem społeczno-gospodarczym na zasadzie kontaktów niesformalizowanych i bezpośrednich. Częste robocze spotkania z pracodawcami związanymi z kierunkiem geografia zaowocowały wprowadzeniem nowego przedmiotu *GIS* oraz sformułowaniem zatwierdzonego w roku 2019 efektu uczenia się dotyczącego uwarunkowań wynikających ze specyfiki poszczególnych dziedzin geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej (dla różnych rodzajów działalności zawodowej) oraz na wprowadzeniu podstawowych zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.

Robocze i niesformalizowane spotkania pomiędzy Uczelnią i kierunkiem geografia doprowadziły do zwiększenia praktycznych form kształcenia studentów dzięki zwiększonej ilości wizyt studyjnych, warsztatów i wykładów jakie przeprowadzali praktycy z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Nauczyciele akademicki dzięki licznym kontaktom z otoczeniem społeczno-gospodarczym najczęściej decydują o wyborze instytucji z którymi współpracują. Wybór ten związany jest z prowadzoną działalnością badawczą i oczekiwanymi korzyściami głównie na polu naukowym. Kontakty nauczycieli akademickich z otoczeniem społeczno-gospodarczym przyczyniają się do bieżących korekt efektów przedmiotowych. Bardzo ważny jest udział Wydziału i kierunku geografia w gremiach decyzyjnych i doradczych organów administracji państwowej, oraz w przygotowaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym wspólnych projektów raportów i ekspertyz dla administracji terenowej i samorządowej.

Jako partner dla władz publicznych w Polsce i za granicą WNG UŁ udostępnia na szeroką skalę wiedzę i know-how na potrzeby kontraktów sektora publicznego o charakterze badawczym. Na WNG i kierunku geografia dokonywano wielu korekt programu studiów w celu jego doskonalenia, tak w wymiarze merytorycznym, jak i praktycznym. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami stanowi swego rodzaju wartość dodaną, która została wykorzystana w modyfikowaniu programu studiów i jego realizacji. Dzięki sugestiom ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego na WNG i kierunku geografia zapadła decyzja umieszczeniu w programie studiów praktyk zawodowych w wymiarze 120 godz. Studenci mając możliwość wskazania firmy, w której chcieliby odbyć praktyki zawodowe, a opiekun praktyk zatwierdza propozycję, która musi być zgodna z kierunkiem studiów. Praktykant ma przydzielonego opiekuna ze strony firmy przyjmującej, a przebieg kontroluje także kierunkowy opiekun praktyk.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym skutkuje właściwym przygotowaniem studentów do odbywania staży zawodowych i prawidłowego wejścia na rynek pracy. Współpraca ta ponadto ma charakter stały i jest prowadzona systematycznie. Otoczenie społeczno-gospodarcze bierze udział w opiniowaniu programów studiów, w prowadzeniu zajęć ze studentami, weryfikacji efektów uczenia się, analizowanie potrzeb rynku pracy, badań losów absolwentów kierunku adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Na WNG powołany został Wydziałowy Zespół ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, którego zadaniem jest zapewnienie odpowiedniego doradztwa merytorycznego i pomocy w podejmowaniu decyzji w zakresie korygowania efektów uczenia się, w definiowaniu problematyki badań realizowanych przez studentów w pracach dyplomowych, a związanych z praktyką oraz w organizacji praktyk zawodowych. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom w ramach Rady Programowej i WKdsJK, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Szczególnie cenne są opinie pracodawców wyrażane na zakończenie praktyk zawodowych studentów WNG i kierunku geografia.

WNG prowadzi okresowe przeglądy działań związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów z sukcesywnym weryfikowaniem instytucji współpracujących. W wyniku prowadzonych przeglądów dotyczących oceny efektów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dokonywane są także modyfikacje form współpracy oraz prowadzone badania wpływu tej współpracy na program studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zakres i rodzaj współpracy na WNG UŁ jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia. Właściwie przygotowuje się studentów wizytowanego kierunku do odbywania staży zawodowych i wejścia na rynek pracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy takie, jak: organizacja praktyk i staży studenckich, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w opiniowaniu programów studiów, prowadzenie zajęć, weryfikacja efektów uczenia się, analizowanie potrzeb rynku pracy i badań losów absolwentów kierunku adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

WNG współpracuje z przedsiębiorcami w zakresie prowadzenia wspólnych badań naukowych i prac rozwojowych, czego przykładem jest współpraca z firmami polegająca na realizacji praktyk studenckich, przygotowywania prac dyplomowych oraz współpracy badawczo-naukowej z udziałem studentów i doktorantów. Organizacja współpracy WNG z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest prawidłowo realizowana i skuteczna. Jest ustawicznie poszerzana o różne formy takie jak organizacja warsztatów zawodowych, dodatkowych praktyk, staży studenckich i wyjazdów studyjnych, wspólnych badań członków studenckich kół naukowych z interesariuszami zewnętrznymi, proponowanie tematów prac dyplomowych przez pracodawców.

Wskazane przykłady systematycznej i skutecznej współpracy z partnerami zewnętrznymi, mają realny wpływ na kształtowanie programu studiów i efektów kształcenia. Liczba partnerów zewnętrznych, związanych z kierunkiem geografia, zakres i charakter zróżnicowanych form kontaktów, pozwalają stwierdzić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest właściwa, adekwatna do celów kształcenia, potrzeb wynikających z realizacji

programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców z którymi Uczelnia współpracuje, jest zgodny z obszarami działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych stanowią ważną grupę w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się dla ocenianego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić będą podstawę uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Zarówno nauczyciele jak i studenci mają możliwości rozwoju międzynarodowego. Mogą korzystać z możliwości wyjazdów w ramach umów Erasmus+ podpisanych przez UŁ. Ten bardzo bogaty potencjał (kilkaset umów z ośrodkami akademickimi w kilkudziesięciu krajach) nie jest jednak efektywnie wykorzystywany. Zarówno studenci jak i wykładowcy sygnalizowali problemy z realizacją zajęć, wynikające z braku porównywalnych programów studiów na uczelniach partnerskich oraz z niewielkiej liczby zajęć dostępnych w języku angielskim. Z wymiany międzynarodowej korzysta rocznie kilku studentów (w 2018/19 były to 2 osoby, w 2019/20 6 osób). Nieco większą aktywność wykazują wykładowcy (10 osób w 2018/19), jednak są to w większości te same osoby. Rekomenduje się ukierunkowanie współpracy międzynarodowej pod kątem zacieśnienia kontaktów z jednostkami o zbliżonym profilu dydaktyczno-badawczym.

Wśród kursów obowiązkowych brak jest zajęć merytorycznych prowadzonych w języku obcym. Zajęcia takie pojawiały się w poprzednich latach na liście kursów fakultatywnych (np. w roku akademickim 2017/18 6 z 42 proponowanych zajęć fakultatywnych było w jęz. angielskim), jednak nie były wybierane przez studentów. Konsekwentnie, oferta została wycofana i w roku akademickim 2020/21 wśród przedmiotów fakultatywnych nie ma żadnego w języku obcym. Studenci nie wybierają przedmiotów obcojęzycznych z obawy przed barierą komunikacyjną. Rekomenduje się stwarzanie studentom możliwości do umiędzynarodowienia we własnej uczelni.

Okresowa ocena skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów przeprowadzana jest przez BWZ UŁ. Aktywność międzynarodowa jest też elementem oceny okresowej nauczycieli akademickich i jest brana pod uwagę przy przyznawaniu dodatków motywacyjnych, co służy intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Od roku akademickiego 2020/21 na WNG działa Wydziałowy Zespół ds. Programów Mobilnościowych, którego działania mają wspierać dalszy rozwój aktywności międzynarodowej studentów i kadry.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku geografia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Nauczyciele akademicy i studenci mają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z kształceniem na ocenianym kierunku. Stopień umiędzynarodowienia kształcenia podlega okresowej weryfikacji. Obejmuje ona ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a jej wyniki są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku geografia na Uniwersytecie Łódzkim otrzymują wszechstronne wsparcie w uczeniu się, rozwoju społecznym i naukowym, a także w zdobywaniu kompetencji zawodowych. System wsparcia ma charakter stały i kompleksowy, wykorzystuje współczesne technologie w zakresie właściwym do prowadzenia zajęć na kierunku, udostępniania materiałów dydaktycznych, udostępniania zbiorów bibliotecznych i administracyjnej obsługi studentów. Jednymi z głównych wyróżników wizytowanego kierunku, na który uwagę zwracają sami studenci, są: bardzo dobry kontakt z kadrą naukowo-dydaktyczną oraz duże możliwości rozwoju naukowego w ramach działalności kół naukowych.

W warunkach kształcenia na odległość jednostka umożliwia studentom udział w zajęciach dydaktycznych za pośrednictwem platform e-learningowych wykorzystując głównie Microsoft Teams oraz pomocniczo wewnętrzną platformę Moodle UŁ. Uczelnia oferuje szkolenia online (w formie filmów instruktażowych) umożliwiające studentom zapoznanie się z wykorzystywanymi platformami a prowadzący zajęcia są przygotowani do pomocy w razie wystąpienia trudności z oprogramowaniem.

System konsultacji stanowi integralną część systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się. W warunkach kształcenia stacjonarnego studenci mają możliwość korzystania z osobistych konsultacji na Wydziale we wcześniej określonych i ogłoszonych terminach, a w warunkach kształcenia zdalnego konsultacje odbywają się przy wykorzystaniu platformy e-learningowej Microsoft Teams.

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w tej działalności. Studenci chcący rozwijać się naukowo mają ku temu możliwość zarówno w trakcie obowiązkowych zajęć dydaktycznych, jak i poza nimi. Wsparcie

poza zajęciami dydaktycznymi opiera się m.in. na możliwości pracy w sprawnie funkcjonującym Kole Naukowym Młodych Geografów "Geoholicy", które prowadzi, przy szerokim wsparciu organizacyjnym, merytorycznym i materialnym ze strony Uczelni, działalność naukową, popularyzatorską, organizacyjną i społeczną m.in. poprzez organizacje wyjazdów terenowych, aktywny udział członków w konferencjach naukowych i projektach naukowych. Drugim, nie mniej rozwiniętym, elementem systemu wsparcia w rozwoju naukowym jest angażowanie studentów w prowadzone na Wydziale badania naukowe oraz umożliwianie im realizacji prac dyplomowych w oparciu o prowadzone badania i wykorzystanie dostępnej aparatury laboratoryjnej.

Studenci wizytowanego kierunku otrzymują wsparcie w rozwoju pozanaukowym. W zależności od preferencji studenci mogą realizować swoje zainteresowania i pasje w ramach Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu i Akademickim Związku Sportowym, Akademickim Zespole Pieśni i Tańca "Kujon", Akademickim Chórze Uniwersytetu Łódzkiego i innych organizacjach studenckich. Łącząc naukę ze sztuką Wydział Nauk Geograficznych organizuje cieszący się popularnością konkurs fotograficzny o nazwie "Geografia - proces, forma, obiekt", a w ramach Koła Naukowego Studentów Geomonitoringu funkcjonuje sekcja artystyczna.

Poza ww. możliwościami rozwoju naukowego studenci są motywowani do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce m.in. poprzez przejrzysty system stypendiów rektora dla najlepszych studentów, możliwość indywidualizacji programu studiów dla wybitnych studentów, zachęceni są do udziału w badaniach naukowych, uczestnictwa w konferencjach i konkursach oraz występowania o granty.

Kształcenie i wsparcie studentów na kierunku geografia dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów, przewiduje możliwość indywidualnej organizacji procesu dydaktycznego oraz uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnością. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej mogą skorzystać ze stypendium socjalnego oraz zapomóg. Studenci, którzy ze względów zdrowotnych, losowych, opieki nad bliskimi osobami niepełnosprawnymi, studiujący poza UŁ, pracujący zawodowo, studencki w ciąży oraz studenci będący rodzicami również mają prawo do wnioskowania o ustalenie przez Dziekana indywidualnej organizacji studiów. Infrastruktura w zakresie architektury i wyposażenia sal dydaktycznych na Wydziale dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością a pracownicy dydaktyczno-naukowi oraz kadra administracyjna posiada odpowiednie kompetencje do obsługi i wsparcia ww. osób. Wsparciem osób z niepełnosprawnością zajmuje się także prodziekan ds. studenckich a na poziomie uczelnianym funkcjonuje Akademickie Centrum Wsparcia UŁ które świadczy pomoc w zakresie organizacyjnym, porad prawnych oraz wsparcia psychologicznego.

System zgłaszania skarg i wniosków jest ustrukturyzowany i przejrzysty. Formalna ścieżka zgłaszania wniosków przez studentów normowana jest przez Regulamin studiów UŁ oraz właściwą uchwałę Rady Wydziału WNG. Formalną obsługą wniosków zajmuje się dziekanat, prodziekan ds. studenckich oraz dziekan WNG. Alternatywnie funkcjonuje możliwość nieformalnego zgłaszania wniosków i skarg za pośrednictwem samorządu studenckiego, opiekunów poszczególnych grup, koordynatora kierunku i prodziekana. Władze podejmują stosowne kroki a studenci są informowani o decyzjach i podjętych działaniach. Na poziomie uczelni przygotowywane i analizowane są zestawienia wniosków według problematyki oraz zestawienie skarg i wniosków złożonych ustnie.

Uniwersytet Łódzki powołał w maju 2019 r. specjalny zespół, który opracował mechanizmy działania, pozwalające studentom i pracownikom skutecznie reagować na ewentualne przypadki dyskryminacji i przemocy na uczelni. W skład zespołu wchodzi zarówno pracownicy naukowi, jak i kierownicy jednostek administracyjnych. Zadaniem zespołu jest m.in. wypracowanie polityki równościowej dla

Uniwersytetu Łódzkiego. Także na poziomie wydziału prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne w tym zakresie. System wsparcia studentów w zakresie bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy oraz reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom został przez władze Uczelni zdefiniowany i działa poprawnie.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się, w tym kadra administracyjna, charakteryzuje się kompetencjami w zakresie wsparcia studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Pracownicy dziekanatu stale kształcą się podnosząc swoje kompetencje a sami studenci pozytywnie oceniają obsługę administracyjną oraz wsparcie jakie otrzymują.

Na Wydziale Nauk Geologicznych działa wydziałowa rada samorządu studentów w składzie której znajdują się studenci wizytowanego kierunku. Samorząd otrzymuje wsparcie administracyjne, organizacyjne i finansowe. Członkowie samorządu studenckiego włączani są w proces doskonalenia jakości kształcenia m.in. poprzez opiniowanie wszystkich spraw dydaktycznych, modernizacji programów realizowanych kierunków, prace Rady Wydziału WNG oraz aktywną współpracę w zakresie monitorowania i doskonalenia systemu wsparcia studentów.

Jednostka prowadzi działania mające na celu monitorowanie systemu wsparcia, motywowania i opieki nad studentami. Podstawowymi narzędziami są analizy przeprowadzane w zakresie wsparcia studentów w prowadzeniu pracy naukowej i udziału w badaniach naukowych prowadzonych przez pracowników WNG, regularna ankietyzacja systemu wsparcia, w tym obsługi administracyjnej oraz stała współpraca członków samorządu z władzami Wydziału. Uzyskiwane w ten sposób informacje o skuteczności systemu wsparcia i poziomie zadowolenia studentów są opracowywane a ich wyniki wraz z planowanymi i już podjętymi działaniami doskonalącymi przedstawiane są na spotkaniach właściwych komisji oraz Rady Wydziału a o ich wynikach studenci informowani są za pośrednictwem samorządu studenckiego. W ostatnim czasie zintensyfikowano działania mające na celu włączyć jeszcze większą grupę studentów w prowadzone na WNG badania naukowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku geografia na Uniwersytecie Łódzkim w procesie uczenia się jest wszechstronne, ma charakter kompleksowy i uwzględnia zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Oczekiwania studentów w zakresie rozwoju naukowego, społecznego oraz artystycznego zaspokajane są przez ofertę dydaktyczną i liczne elementy wsparcia rozwoju. Studenci wspierani są w rozwoju naukowym poprzez angażowanie w działania naukowe Wydziału a funkcjonujące na WNG Koło Naukowe Młodych Geografów "Geoholicy" umożliwi jeszcze szersze rozwijanie zainteresowań naukowych. System monitoringu i doskonalenia wsparcia studentów funkcjonuje poprawnie, jest rozbudowany, uwzględnia opinie studentów i obejmuje wszystkie aspekty niezbędne do podnoszenia jakości systemu wsparcia. Podejmowane działania są widoczne i zgodne z założeniami polityki jakości a studenci są informowani o wynikach analiz oraz podejmowanych działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego (WNG UŁ), w tym na ocenianym kierunku geografia, jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców (kandydaci na studia, studenci i pracodawcy) na stronie internetowej WNG.

Podstawowe informacje o WNG i kierunku, zasadach rekrutacji znajdują się na głównej stronie Uczelni. Obowiązujące zasady rekrutacji oraz informacje o kierunku można uzyskać również przez ogólnouniwersytecki system rekrutacji IRK UŁ. Informacje o programie studiów, przyznawanych kwalifikacjach oraz możliwościach dalszego kształcenia znajdują się na stronie wydziałowej. Na stronie tej znajdują się też informacje o strukturze wydziału, kadrze naukowo-dydaktycznej, działalności naukowej i dydaktycznej oraz realizowanych projektach dydaktycznych i naukowych. Jednostka przedstawia także: informacje dotyczące warunków przyjęć na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji efektów uczenia się, zasady dyplomowania, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. W zakładce kandydat znajdują się ponadto inne praktyczne informacje dotyczące wymaganych opłat za studia z krótką informacją o kierunku

W zakładce studenci zamieszczone są następujące materiały: zatwierdzone przez Senat UŁ programy studiów, aktualne plany zajęć, druki dla studentów, możliwe do pobrania darmowe oprogramowania oraz informacje o praktykach zawodowych i ich regulaminy; programach (Erasmus+ i MOST); możliwościach wyboru seminariów dyplomowych; samorządzie studenckim, kołach naukowych, wydziałowej bibliotece (z dostępem do materiałów w wersji cyfrowej). Studenci znajdują także informacje o zasadach dyplomowania i skrót do skorzystania z zasobów USOS.

Z kolei potencjalni studenci w zakładce kandydaci mogą poznać krótką charakterystykę kierunku, sylwetkę absolwenta, plany zajęć, informacje o zasadach rekrutacji, opinie na portalu oto uczelnie oraz przekierowanie do Informatora UŁ.

Zakres merytoryczny i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym przeglądom i ocenom (minimum dwa razy w roku akademickim). Dyskusje o zawartości i zakresie informacji na stronie internetowej odbywają się w gronie członków WKdsJK, w której uczestniczy także przedstawiciel studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

kryterium spełnione

Uzasadnienie

WNG UŁ zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym (kandydaci na studia, studenci, pracodawcy) prawidłowy dostęp do informacji o studiach, w tym o warunkach przyjęć na studia (kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz przyjęć), programie studiów (w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacja), wsparciu w procesie uczenia się, informacje o przyznawanych kwalifikacjach i nadawanych tytułach zawodowych. Zakres przedmiotowy i jakość informacji podlegają ocenom, a ich wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia.

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem geografia sprawuje Rektor przy wsparciu Senatu UŁ oraz pomocy prorektorów, w szczególności prorektora do spraw studentów i jakości kształcenia, który odpowiada za m.in. sprawy kontroli jakości kształcenia, jakości programów studiów i kształcenia, akredytacji oraz potwierdzenia efektów uczenia się. Wsparcie w zarządzaniu kierunkiem w ramach funkcjonowania systemu jakości kształcenia zapewnia: Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia (opracowuje m.in. procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, a także jest głównym forum dyskusyjnym długofalowych oraz doraźnych zmian w dydaktyce i odgrywa kluczową rolę w odniesieniu do systemu jakości kształcenia), pełnomocnicy Rektora (m.in. ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS, ds. wymiany międzynarodowej, ds. praktyk zawodowych), Centrum Obsługi Studenta i Doktoranta (m.in. sprawuje administracyjną pieczę nad studiami, zapewnia merytoryczne wsparcie w zakresie dydaktyki). Na poziomie Wydziału Nauk Geograficznych (WNG) merytorycznie za kierunek odpowiada powołany przez dziekana koordynator kierunku oraz wspierająca go Rada Programowa, która m.in. prowadzi przegląd i ocenę programów oraz planów studiów, opiniuje tematy prac dyplomowych, współpracuje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i interesariuszami wewnętrznymi w celu doskonalenia programu. Powołana przez Dziekana Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia prowadzi ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku geografia. Na podstawie decyzji Dziekana funkcjonuje Wewnętrzny System Jakości Kształcenia. Kompetencje osób odpowiedzialnych za kształcenie na kierunku geografia są jasno określone, a podstawy prawne funkcjonowania całego systemu zapewnienia jakości kształcenia na WNG stanowią stosowne uchwały Senatu i zarządzenia Rektora UŁ oraz ogłoszone na ich podstawie zarządzenia Dziekana WNG UŁ.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i stosowane procedury określone w uchwale Senatu UŁ (Rada WNG przedstawia projekt kierunku lub jego zmiany, następnie opiniuje Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia i ostatecznie zatwierdza Senat UŁ).

Podobnie, przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia są czytelne i nie budzą wątpliwości.

Uczelnia posiada zbiór procedur w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, które stosowane są zgodnie z ich opisem i przekładają się na redukcję ryzyk formalnych związanych z procesem kształcenia realizowanym w ramach kierunku geografia. Wykorzystywane są informacje z różnych źródeł: opinie nauczycieli akademickich, studentów i absolwentów (badania ankietowe), analiza losów absolwentów, rozmowy z pracodawcami, u których studenci odbywają praktyki zawodowe. W ramach monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów analizie podlegają informacje dotyczące: liczby godzin zajęć, efektów uczenia się i stopnia ich osiągnięcia przez studentów, treści kształcenia poszczególnych zajęć, liczebności godzin, liczebności punktów ECTS, form realizacji zajęć, metod kształcenia, metod weryfikacji, umiejscowienia zajęć w programie studiów, wprowadzania oferty nowych przedmiotów, wyników oceny praktyk zawodowych i wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów.

W systematycznej ocenie programu studiów uwzględnia się wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się np. wyniki zaliczeń i egzaminów, wyniki oceny prac etapowych, wyniki oceny postępów przygotowania prac dyplomowych, wyniki recenzji prac dyplomowych, wyniki hospitacji zajęć, wyniki analizy ankiet studenckich. Pomimo wykorzystania w systematycznej ocenie programu studiów i jego doskonaleniu wielu źródeł informacji i wskaźników nie dostrzeżono drobnych uchybień w procesie przygotowania prac dyplomowych, weryfikacji ich poprawności formalnej i merytorycznej oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Rekomenduje się doskonalenie funkcjonowania ogniwa systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie weryfikacji efektów procesu dyplomowania.

Systematyczne oceny programu studiów prowadzi Rada Programowa kierunku z wykorzystaniem informacji od interesariuszy wewnętrznych (kadry prowadzącej kształcenie, studentów kierunku) i interesariuszy zewnętrznych (pracodawców, absolwentów), którzy mają wpływ na doskonalenie programu studiów poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Programowej kierunku studiów.

PKA jest jedynym podmiotem prowadzącym cykliczną zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku geografia, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena programowa na kierunku geografia prowadzoną na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim odbyła się w 2014 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 51/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 stycznia 2015 r.). W raporcie poprzedzającym podjęcie wspomnianej uchwały, nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym i nie były diagnozowane problemy w odniesieniu do programu studiów i funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie doskonalenia programów studiów.

W doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku brane są pod uwagę także inne - głównie okazjonalne - zewnętrzne oceny (np. z badania ankietowego wykonanego przez pracownika innej uczelni w 2017 r., z badań ankietowych zdalnego kształcenia wykonanych przez UŁ w 2020 r., wyniki rankingów w Perspektywach, dane z ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nadzór nad kierunkiem geografia jest zapewniony według jasno określonych kompetencji, podobnie jak wewnętrzny system zapewnienia jakości oparty jest o zasady określone w stosownych przepisach. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, przekładają się na doskonalenie jakości kształcenia. Uczelnia konsultuje swój program z interesariuszami zewnętrznymi, co umożliwia jej podejmowanie rzeczywistych działań doskonalących w ramach kierunku geografia. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

3. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W Uchwale Nr 51/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku geografia prowadzonym na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl